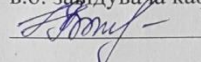

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки та психології
дошкільної та початкової освіти
протокол від 27.01.2020 р. № 8.

в.о. завідувача кафедри

 (доц. Наталія ВОРОПАЙ)

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОК18 ОБРАЗОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ З МЕТОДИКОЮ**

заочна форма

Освітня програма «Спеціальна освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Херсон 2021

Опис курсу

Назва освітньої компоненти	ОК18 Образотворча діяльність з методикою
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	4,5 кредиту / 135 годин
Семестр	4 семестр
Викладач	Голінська Тетяна Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1175
Контактний телефон	(050) 39-606-58
Email викладача:	tgolinska71@gmail.com
Графік консультацій	Тиждень Б, вівторок, 15.00-17.00, ауд. 204 або за призначеним часом
Методи викладання	лекційні заняття, практичні заняття, тестові завдання, індивідуальні завдання, самостійні завдання
Форма контролю	Диференційований залік

1. **Анотація до курсу.** Програма вивчення навчальної дисципліни «Образотворча діяльність з методикою» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за напрямком підготовки 01 Освіта, спеціальністю 016 Спеціальна освіта. Курс викладання образотворчої діяльності містить в собі корекційний блок учбових предметів і складає значний по об'єму теоретичний курс який забезпечує професійну підготовку корекційних педагогів. Увага студентів концентрується на особливих завданнях образотворчої діяльності в умовах корекційних закладів. Рішенню таких задач сприяє сама природа образотворчої діяльності, оскільки вона сприяє розвитку цілому комплексу вмінь, навичок, інтелектуальних операцій дитини з ООП.

2. **Мета та цілі курсу.** Метою викладання навчальної дисципліни «Образотворча діяльність з методикою» є: забезпечення професійної підготовки вчителів спеціальної школи. Ознайомити студентів з цілями, завданнями, змістом і особливостями побудови курсу образотворчої діяльності з методикою в спеціальній школі; нормативними документами, якими має керуватися вчитель; структурою уроку образотворчого мистецтва; з методиками опрацювання основних тем програми; сформувати в студентів готовність застосовувати знання про методику навчання молодших школярів окремих питань програми; до самостійної розробки систем навчальних завдань із підготовки до введення нового матеріалу, ознайомлення з ним та формування відповідних умінь та навичок; готовність до реалізації здобутих знань та вмінь під час реальних уроків образотворчого мистецтва за наявності будь-якого навчально-методичного комплексу; ознайомити студентів з різними технологіями формування належних художньо-графічних компетентностей молодших школярів.

Завдання вивчення дисципліни «Образотворча діяльність з методикою» передбачає набуття знань, вмінь та навичок в таких напрямках:

- отримати знання про навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами; опанувати знаннями про різні форми, методи, засоби, прийоми викладання образотворчого мистецтва дітям з особливостями у розвитку, що забезпечують творчість та ініціативу в різних видах діяльності;

- дати поняття про методику викладання образотворчого мистецтва як науку; визначити вплив різних видів малювання на корекцію психічних процесів та формування пізнавальної діяльності учнів допоміжної школи.
- оволодіння прийомами і методами педагогічної діагностики та корекції, яка спрямована на усунення або ослаблення у дітей з порушенням інтелекту психофізичних недоліків, формування в них позитивних особистих якостей.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційної освітньої, навчально-реабілітаційної), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Фахові компетентності (ФК)	ФК-4. Вміння відбирати і систематизувати діагностичний, корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей осіб з порушеннями психофізичного розвитку. ФК-7. Здатність до застосування знань про основні принципи, правила, прийоми і форми педагогічної комунікації, до здійснення продуктивної професійно-корекційної і навчально-реабілітаційної взаємодії, суб'єкт-суб'єктної комунікації. ФК-15. Здатність оцінити клініко-фізіологічні особливості і закономірності фізичного і психічного розвитку дітей з порушеннями психофізичного розвитку. ФК-18. Здатність організувати інклюзивний дитячий колектив, створювати в ньому умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої суспільної інтеграції.
Програмні результати	
ПРН 2	Володіє знаннями в галузі спеціальної освіти при вирішенні освітніх та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.
ПРН 4	Здатний планувати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів.
ПРН 6	Володіє знаннями сучасної методики і освітніх технологій для забезпечення якості оволодіння навчальними досягненнями.
ПРН 7	Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.
ПРН 8	Здатний організувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку.
ПРН 18	Здатний застосовувати найновіші досягнення в спеціальній

	освіті, здійснювати науково-дослідницьку та методичну діяльність.
--	---

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
4,5 кредити / 135 годин	4	6	125

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
2020-2021	4	Спеціальна освіта	2	Обов'язкові компоненти освітньої програми

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Технічне оснащення освітнього процесу є достатнім для проведення аудиторних занять згідно з програмою. У розпорядженні науково-педагогічних працівників навчальні аудиторії, обладнані SMART дошками та технічними демонстраційними засобами наочності (проектори, екрани, телевізори), що дозволяють широко використовувати інтерактивні та мультимедійні засоби навчання.

Спеціально обладнані коворкінг-центр, читальна зала, наукова бібліотека. На території університету є точки бездротового доступу до мережі Інтернет.

Віртуальне навчальне середовище Moodle, Херсонський віртуальний університет, корпоративна пошта, навчально-методичні комплекси дисциплін.

Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.

7. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Пропущені заняття (лікарняні, мобільність тощо) й невиконані завдання повинні бути відпрацьовані та надані викладачу в день консультації.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання практичних завдань із теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести і тільки тоді буде допущений до складання заліку.

Щодо правил поведінки на заняттях: активна участь учасників освітнього процесу в обговоренні тем вивчення, диспутах тощо, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів.

Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на

заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та інше.

Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт. Все це гарантує високу ефективність освітнього процесу і є обов'язковою для студентів.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**Образотворча діяльність з методикою**», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали за додаткові завдання. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 80 балів та 20 балів за відповіді на заліку.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 10)	Завдання практичних занять	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Теоретичні основи образотворчої діяльності. Методика навчання малюванню дітей в спеціальній школі					
Тиждень Дата, академічні годин	Тема 1: Основи образотворчої діяльності в допоміжній школі План 1. Вступ до предмету “Образотворча діяльність з методикою”. 2. Мета і завдання курсу “Образотворча діяльність з методикою”. 3. Образотворча діяльність та його значення в навчально-виховному процесі допоміжної школи. 4. Вимоги до вчителя при викладанні образотворчого мистецтва в допоміжній школі.	Лекція 1	1,2,3,4,5,6	Активність студентів	1 бал, за умови правильних відповідей
Тиждень дата, академічні годин	Тема 1: Основи образотворчої діяльності в допоміжній школі План 1. Вступ до предмету “Образотворча діяльність з методикою”. 2. Мета і завдання курсу “Образотворча діяльність з методикою”. 3. Образотворча діяльність та його значення в навчально-виховному процесі допоміжної школи. 4. Вимоги до вчителя при викладанні образотворчого мистецтва в допоміжній школі.	Практичне 1	2,3,4,5,6	Практичні завдання: 1.Графіка: 60 вправ (альбом) в стилі дудлінг та зентангл (1-5 балів). 2. Графіка: паспорту в стилі дудлінг та зентангл та у центрі композиція намалювати будь який предмет (на вибір студента) (1-5 балів) 3. Графіка: тварина у стилі дудлінг та зентангл (формат А3) (1-5 балів)	2 б. (за умови виконання кожного завдання, якості та закони виконання)
Тиждень дата, академічні годин	Тема 2. Значення малювання в загальній системі навчання, виховання та корекції недоліків розвитку в учнів допоміжної школи План. 1. Малювання як метод	Лекція 2	2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей

	<p>навчання.</p> <p>2. Малювання як засіб корекції недоліків розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями.</p> <p>3. Малювання як засіб емоційно-естетичного виховання.</p> <p>4. Використання нетрадиційних методів малювання в Арт-терапії.</p>				
Тиждень дата, академічних годин	<p>Тема 2. Значення малювання в загальній системі навчання, виховання та корекції недоліків розвитку в учнів допоміжної школи</p> <p>План.</p> <p>1. Малювання як метод навчання.</p> <p>2. Малювання як засіб корекції недоліків розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями.</p> <p>3. Малювання як засіб емоційно-естетичного виховання.</p> <p>4. Використання нетрадиційних методів малювання в Арт-терапії.</p>	Практичне 2	2,3,4,5,6	<p>Практичні завдання:</p> <p>1.Нетрадиційні методи малювання.</p> <p>2.Малювання пейзажу по мокрому (формтА3)</p> <p>3.Малювання пейзажу з використанням нетрадиційних технік (Формат А3)</p>	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)
Тиждень дата, академічних годин	<p>Тема 7. Декоративне мистецтво в спеціальній школі. Пластичні матеріали та їх властивості.</p> <p>План.</p> <p>1. Основи декоративного мистецтва для учнів молодших класів.</p> <p>2. Ознайомлення учнів з творами декоративного мистецтва в спеціальній школі.</p> <p>3. Види орнаментів і їх використання.</p> <p>4. Поетапні прийоми роботи з пластичними матеріалами.</p> <p>5. Пластичні матеріали та їх властивості.</p> <p>6. Поетапність та технологічні прийоми роботи: а) пластиліном; б) пластичним тістом.</p> <p>7. Особливості структури уроку образотворчого мистецтва при застосуванні пластичних матеріалів.</p>	Практичне 3	2,3,4,5,6	<p>Практичні завдання:</p> <p>1.Петриківський розпис (формат А3 – оформити орнамент (паспорту) та в центрі роботи намалювати свою композицію)</p> <p>2.Намалювати в стилі «Дот-арт» (формат А3)</p> <p>2.Намалювати «Мереживо»</p>	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)
Тиждень дата, академічних годин	<p>Тема. Методика навчання малюванню учнів молодших класів</p> <p>Теми для вивчення</p> <p>1. Визначте свій інтерес до певного виду образотворчого мистецтва, його історії і теорії. Сформулюйте тему та напишіть реферат.</p> <p>2. Зробіть мистецький аналіз одного твору з кожного виду мистецтва (живопис, графіка).</p> <p>3. Зберіть і презентуйте власну колекцію репродукцій творів образотворчого</p>	Самосійна робота	2,3,4,5,6	Реферат	10 бали

	мистецтва. 4. Складіть словничок мистецтвознавчих професійних термінів.				
					80 балів
	Диференційований залік				20 балів

9. Система оцінювання та вимоги

Модуль 1. Теоретичні основи образотворчої діяльності. Методика навчання малюванню дітей в спеціальній школі (80 балів) Критерії оцінювання та бали Диференційований залік (20 балів)

Критерії оцінювання відповіді на заліку (усної, творчої).

1. Література для вивчення дисципліни.

Базова.

1. Гаврилушкіна О.П. О некоторых особенностях изобразительной деятельности умственно отсталых дошкольников // Дефектология, – 1972. – №4. – С. 69-72.

2. Гаврилушкіна О.П. Организация подготовительного периода к обучению умственно отсталых дошкольников изобразительной деятельности // Дефектология. – 1975. – № 3. – С. 79-85.

3. Головина Т.Н. Изобразительная деятельность учащихся вспомогательной школы. – М.: Педагогика, 1974. – 118 с.

4. Головина Т.Н. Недостатки пространственной ориентировки у умственно отсталых учащихся и коррекционное влияние занятий рисованием на ее развитие. // Психологические вопросы коррекционной работы во вспомогательной школе / Под ред. Ж.И. Шиф. – М.: 1972. – С. 60-77.

5. Головина Т.Н. Развитие пространственного анализа у умственно отсталых детей и некоторые пути коррекции его недостатков. // Психологические проблемы коррекционной работы во вспомогательной школе / Под ред. Ж.И. Шиф, В.Г. Петровой, Т.Н. Головиной. – М.: Педагогика, 1980. – С. 95-122.

6. Грошенков И.А. Изобразительная деятельность учащихся вспомогательной школы. – М.: Просвещение, 1982. – 168 с.

7. Грошенков И.А. Уроки рисования в I-VI классах вспомогательной школы. – М.: 1975. – 225 с.

8. В.А. Липа. Психологические основы педагогической коррекции. Славянск: 2000. – 319 с.

9. Методика обучения изобразительной деятельности и конструированию / Под редакцией Т.С. Комаровой. – М.: Просвещение, 1991. – 255 с.

10. Сакулина Н.П., Комарова Т.С. Изобразительная деятельность в детском саду. – М.: 1985. - 189 с.

11. Спеціальна психологія / Під редакцією М.П. Матвеевої, С. П. Миронової, Кам'янець-Подільській, 2001. - 138 с.

Допоміжна:

1. Бабенкова Р.Д., Юровский С.Ю. Пространственная организация движений учащихся вспомогательной школы. // Дефектология, - 1971. - №3. - С. 30-35.

2. Выготский Л.С. К психологии и педагогике детской дефективности. // Дефектология, - 1974. - №3. С. 71-16.

3. Галкина О.И. Развитие пространственных представлений у детей в начальной

школе. – М.: Просвещение, 1961. – 89 с.

4. Калуська Л.В. Ремесла українського народу: Методичний посібник для вихователів дошкільних закладів. - Харків: Ранок-НТ, 2007.

5. Комарова Т.С. Формирование графических навыков у дошкольников. - М.: 1970. - 152 с.

6. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2006. 200 с. 9

7. Масол Л. Методика навчання мистецтва в основній школі: Методичний посібник для вчителів / Людмила Масол. – К.: Шк. світ, 2012. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

8. Мастюкова Е.М. Лечебная педагогика. – М.: Владос, 1997. - 498 с.

9. Підкуганна Г.О. Дитяча творчість. Програма та методичні рекомендації з художнього розвитку дітей дошкільного віку. – К., 2001.

10. Ростовцев Н.Н. Методика преподавания изобразительного искусства в школе. Учеб. пособие для студентов худож.-граф. фак. пед. ин-тов. – М., «Просвещение», 1974. – 246 с. с ил.

Інформаційні ресурси:

<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека імені І.В. Вернадського;

<http://www.dnpg.gov.ua/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України.

<http://lib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека імені М.П. Драгоманова

<http://ua.textreferat.com/referat> - 12559.html

<http://www.stameski.com.ua/uk/> http://www.yrok.net.ua/load/dovidnik_vchitelja/187

csnukr.in.ua

pedpresa.com.ua/biblioteka/category/gm/dod/

journal.kdpu.edu.ua

<https://vseosvita.ua/library/metodi-navcanna-ucniv-pocatkovoi-skoli-obrazotvorcoialnosti-24891.html>

<https://vseosvita.ua/library/zasobi-viraznosti-zivopisu-maluvanna-kompoziciiveselka-34256.html>

<https://dnz35.edu.vn.ua/%D0%B4%D1%96%D1%82%D1%8F%D0%BC/%D1%80>

<https://dnz35.edu.vn.ua/%D0%B4%D1%96%D1%82%D1%8F%D0%BC/%D1%80%D1%83%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%B8-%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D1%8F%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F-%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D0%B0/%D0%BD%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F/>

<https://vseosvita.ua/library/zasobi-viraznosti-zivopisu-maluvanna-kompoziciiveselka-34256.html>

<https://dnz35.edu.vn.ua/%D0%B4%D1%96%D1%82%D1%8F%D0%BC/%D1%80%D1%83%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%B8-%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D1%8F%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F-%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D0%B0/%D0%BD%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F/>

<https://dnz35.edu.vn.ua/%D0%B4%D1%96%D1%82%D1%8F%D0%BC/%D1%80%D1%83%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%B8-%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D1%8F%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F-%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D0%B0/%D0%BD%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F/>

<https://dnz35.edu.vn.ua/%D0%B4%D1%96%D1%82%D1%8F%D0%BC/%D1%80%D1%83%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%B8-%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D1%8F%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F-%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D0%B0/%D0%BD%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F/>

<https://pustunchik.ua/ua/treasure/tools/podelki-iz-bumagi/virobi-z-kvilingu>

<https://studfile.net/preview/5602702/>